

שיחת השבוע

חב"ד
צעירי
אגודת
חב"ד
כל העם לכל אחד
785 סניפים,
בתי חב"ד,
ברחבי הארץ

יש חדש

יום השנה לרבנית

ביום חמישי הבא, כ"ב בשבט, יחול יום השנה השלושים ושישה להסתלקות הרבנית חיה מושקא שניאורסון, רעייתו של הרבי מליובאוויטש. נשי חב"ד ברחבי העולם מקיימות בסמיכות ליום הזה אירועים מיוחדים לנשים, ומעלות על נס את דמותה של הרבנית, אצילות נפשה, צניעותה ומעשי החסד המיוחדים שלה.

כינוס השלוחות העולמי

בניו יורק ייפתח ביום רביעי בשבוע הבא הכינוס העולמי של השלוחות – נשות השלוחים מכל קצווי תבל. יותר מאלפי שלוחות יבואו בע"ה לכינוס וידונו בו בבעיות המיוחדות שעומן מתמודדת שליחת חב"ד – מחינוך הילדים במקומות נידחים ועד פעילות ציבורית בקרב נשים ובנות. ביום חמישי, כ"ב בשבט, יום הסתלקותה של הרבנית, יעלו כולן על ציונה, ויום ראשון בערב יהיה ערב ההצדעה המסורתית, שיעלה על נס את פועלן של השלוחות ברחבי תבל.

סרגל ההיסטוריה היהודית

הופיע סרגל היסטורי חדש, עלי-פי מסורת ישראל, המציג את תולדות עם ישראל. את הסרגל הפיק מיכאל בבר, העוסק בהפקת סרגלים מגוונים בציר הזמן היהודי. טל' 050-7956179.

לא שוכחים ולא מוותרים

מתחולל כאן היפוך יוצרות מושלם. אויבנו מאמצים אסטרטגיה ארוכת טווח, ואילו בנו ניכרים עצבנות וקוצר רוח שקשה להסבירם

זכור אל תשכח. עם הנצח אינו שוכח (צילום: יד ושם)

אכן, גורל החטופים שובר את לב כל אחד ואחת מאיתנו. אין ספק שמשפחותיהם שרויות בסיוט איום ונורא כבר קרוב למאה ועשרים ימים. ועדיין יש כאן עם שלם שצריך להבטיח את שלומו וביטחונו, ולא יעלה על הדעת לאפשר לארגון הטרור האכזרי לקחת מדינה שלמה כבת ערובה רק מפני שהצליח לשבות יותר ממאה מאזרחינו.

לחשוק שיניים ולהמשיך

אנחנו עם עתיק שידע לחשוק שיניים גם בתקופות הקשות ביותר. והנה מתחולל כאן היפוך יוצרות מושלם. אויבנו מאמצים אסטרטגיה ארוכת טווח, ואילו בנו ניכרים עצבנות וקוצר רוח שקשה להסבירם.

הערבים מדברים בגלוי על יעדם הסופי למחוק את ישראל מהמפה. הם מוכנים לחכות עשר, עשרים או חמישים שנה. יש להם סבלנות. בינתיים ינסו להחלישנו, לקרוע מאיתנו עוד חבל ארץ, לשבש את החיים באמצעות טרור, עד שתבוא ההזדמנות. הם חיים בתנאים עלובים – ויש להם זמן. ואילו אנחנו חיים באחת המדינות המתקדמות בעולם, ממוקמים בצמרת ההתפתחות המדעית והטכנולוגית – אבל נבהלים מכל קושי ואתגר ומכל מצב שבו עלינו לעמוד על שלנו גם מול ידידותינו.

אין לנו ברירה אלא להיות נחושים, להמשיך את הלחימה במלוא העוצמה עד הניצחון והכנעת האויב, ולהביא שקט וביטחון לאורך שנים בגבולותינו.

תופעה מוזרה ביותר מתחוללת לנגד עינינו. העם היהודי מתאפיין בזיכרון ההיסטורי הארוך שלו. כבר יותר משלושת אלפים ושלוש מאות שנים אנחנו מציינים את יציאת מצרים. אחת משש הזכירות שכל יהודי נדרש לזכור בכל יום היא "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמִלְקָא בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם".

מדי שנה אנחנו מתאבלים לאורך שלושה שבועות על הבקעת חומת ירושלים וחורבן בית המקדש, שאירעו לפני כאלפיים וחמש מאות שנה. בתשעה באב אנו מקוננים על שורת אירועים קשים שפקדו את עמנו במרוצת הדורות. וכמובן איננו שוכחים את אשר עוללו לנו הנאצים יימח שמם אך לפני כשמונים שנה.

ופתאום עולים קולות המבקשים לשים מאחור את הזוועות שהתחוללו כאן לפני פחות מארבעה חודשים. באותם ימים מטלטלים היה ברור לכולם שחייבים למחוק את הנאצים של ימינו ואת מפלצות דאעש מעל פני האדמה, ולרדוף את המרצחים המתועבים ואת תומכיהם עד חורמה. מה קרה עכשיו? האומנם התקהו חושינו עד כדי כך?

סיסמאות מופקרות

אתה מקשיב לסיסמאות הנשמעות בתקשורת ואינך מאמין למשמע אוזניך. "להחזיר אותם עכשיו" – גם במחיר הפסקת המלחמה. ומה על דמם של 190 חללינו שנפלו ברצועת עזה? האם מסרו את נפשם לשווא חלילה בקרבות קשים, ועכשיו החמאס ישוב וישתקם, יתעצם מחדש ויאיים על הדרום והמרכז ויוכל לתכנן את הטבח הבא (היו לא תהיה)?

"כולם תמורת כולם" – מפריחים עוד סיסמה באוויר. כן, באמת? גם את המרצחים האכזריים ביותר, כמו סינוואר, למשל, ששוחרר בעסקת שליט האומללה ועסק מאז בתכנון הטבח של שמחת תורה? 'כולם' זה כולל גם את מאות מרצחי הנוח'בה, שטבחו אנשים נשים וטף והתעללו בקרבנותיהם באכזריות מפלצתית?!

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו יורק
16:27	16:48	16:36	16:50	16:52	16:48
17:46	17:47	17:45	17:48	17:50	17:50

שבת ישראל
קרם והזמנים

לדריש טבע יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המהפך של פרעה תרם לישראל

שמה של פרשת בשלח לקוח מהפסוק הפותח את הפרשה: **וַיְהִי בַשַּׁלַּח פְּרַעְהָ אֶת הָעָם**. פירוש הפסוק הוא שעם ישראל שולח ממצרים בידי פרעה ולא יצא ממנה ביוזמתו. ואכן, מסופר שהיו בבני ישראל מי שלא רצו לצאת ממצרים, והתקיים בהם דבר ה' למשה **בְּיַד חֲזָקָה יִגְרָשׁם מֵאֶרֶצוֹ** (שמות ו, א).

לפי זה נמצא ששם הפרשה מביע את ההפך משבחם של ישראל. והלוא בפרשה זו יש עניינים חיוביים ונעלים, כמו שירת הים, שכל בני ישראל (ואפילו התינוקות והעופרים שבמעי אימם) שרו למראה ההתגלות האלוהית הכבירה, "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל ושאר הנביאים!" על כן יש לומר שגם 'בשלח' מבטא את המעלה של בני ישראל, ולכן מילה זו נבחרה לייצג את הפרשה כולה.

מה חולל את השינוי

להבנת הדברים יש להקדים שאלה אחרת: איך פרעה השתנה לפתע מן הקצה אל הקצה? תחילה טען: **מִי ה' אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל! לֹא יֵדְעֵתִי אֶת ה' וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֶשְׁלַח** (שמות ה, ב); ועכשיו **"בשלח פרעה את העם"**!

ההסבר הוא, שהמהפך בפרעה התחולל בזכות ההתעלות העצומה של בני ישראל, שהגיעו לא רק לשלמות בעבודת ה' האישית, אלא השפיעו על העולם שסביבם, הן ב'אתכפא' (כפיית הרע) הן ב'אתהפכא' (הפיכת הרע לטוב). ויתרה מזו – הרע שהתהפך לטוב הוסיף ותרם להם, עד שגם יהודים שלא רצו לצאת – פרעה שילח אותם.

תרומת הנפש הבהמית

השינוי שהתחולל בפרעה יכול להתרחש גם באדם עצמו, כאשר הנפש האלוהית מזככת את הנפש הבהמית ורותמת אותה לקדושה, כלשון הפסוק **"מִשְׁכֵּנִי אֶתְרִיף בְּרֹדֶצְהָ"** (שיר השירים א, ד); היינו שהנפש האלוהית מושכת את הנפש הבהמית ושתייהן 'רצות' אל הקב"ה.

בעקבות זאת גם הנפש האלוהית עצמה יוצאת נשכרת, מפני שהיא מקבלת מהנפש הבהמית את ההשתוקקות והצמא לדבוק באלוהים אחרי הריחוק, דבר שאין בה מצד עצמה, שהרי מעודה לא חוותה ריחוק מהקב"ה, ואילו כעת היא חווה תשוקה אין־סופית שאינה יודעת גבול.

העולם הגשמי מוסיף כוחות

לפי זה השיא החיובי של הפרשה איננו בגילוי האלוהי שבקריעת הים ובשירת הים, אלא דווקא בתרומה שניתנה לבני ישראל בזכות השפעתם על פרעה. מכאן יש ללמוד כלל חשוב הנוגע לעבודה הרוחנית של כל יהודי.

בכוח התורה והמצוות היהודי מקדש את סביבתו ומרומם את העולם בבחינת 'אתכפא' ו'אתהפכא', היינו שהעולם הגשמי לא זו בלבד שאיננו מפריע לעבודתו ולא דיי שהוא מתהפך לקדושה, אלא הוא מעורר ביהודי כוחות עמוקים יותר בעבודת ה'. ובסופו של דבר עבודה זו תחיש את הגאולה האמיתית והשלמה, שתהיה בדוגמת יציאת מצרים אבל נעלית ממנה לאין ערוך.

(תורת מנחם, כרך עה, עמ' 95)

אמרת השבוע

תשובה בהברה אחת

יהודי חסידי מלונדון נסע לארץ ישראל ונכנס אל האדמו"ר ה'בית ישראל' מגור. כשעמד לפניו התאונן שחצר אצלו באמונת חכמים וכי יש לו ספקות בדבר.

הביט בו ה'בית ישראל' במבט חודר כליות ולב והגיב בהברה אחת: **"נו?"**...

בשובו ללונדון נפגש החסיד עם המשפיע ר' מענדל פוטרפס וביקשו לסייע לו בהבנת תגובתו של הרבי. השיב לו ר' מענדל: **"מה אינך מבין? הלוא בתורה נאמר 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו. הרבי התכוון לומר לך: נו, ובקב"ה אמונתך שלמה?"**...

פינת ההלכה

המדור האהוב של הרב יוסף שמחה גיטבורג, המגיש הלכות אקטואליות בגובה העיניים ובשפה פשוטה וברורה לכל נפש, עכשיו במאגד מופאר בן שלושה כרכים

להזמנות במשלוח עד הבית: bitly/פינת-ההלכה

השירה בים

מן המעיין

בזכות המאמצים

אם יכול אתה לומר: **"זה אֵילִי"** – בהתאמצות ובעבודתי הגעתי למה שהגעתי, השגתי מה שהשגתי בדרגות התורה והיראה, כי אז **"ואנווהו"** – יפה ונאה; אבל אם זה **"אלוקי אבי"** – אם כל ייחוסך וגדולתך הם בהיותך בן או נכד לאישיות דגולה, נצר מאילן גדול – הרי אז **"וארוממנהו"**; אין זו אלא גאווה והתנשאות.

(רבי מאיר מפרימישלן)

עבודה באמונה

"זה אֵילִי" – בכבודו נגלה עליהם והיו מראים אותו באצבע (רש"י). כשרואים ניסים ונפלאות, כמו בקריעת ים סוף, ומראים באצבע: **"זה אֵילִי ואנווהו"** – זוהי מדריגה גבוהה. ואולם גדולה ממנה היא מדריגת **"אלוקי אבי וארוממנהו"** – כשעובדים את אבינו שבשמיים לא מתוך ראיית ניסים אלא באמונה תמימה בחי העולמים.

(רבי אהרן מבעלז)

בזכות הילדים

במסכת סוטה מבואר שבשעה שנתגלה הקב"ה לבני ישראל בים סוף, הם – הילדים שנוולדו במצרים וגדלו בניסים – הכירוהו תחילה ופתחו ואמרו: **"זה אֵילִי"**. קריאת הבנים השפיעה על הוריהם, שגם הם ענו ואמרו: **"אלוקי אבי וארוממנהו"**. וכך יהיה גם בגאולה העתידה, ככתוב **"והשיב לב אבות על (ידי) בנים"**.

(הרבי מליובאוויטש)

בזכות מסירת הנפש

"זה אֵילִי ואנווהו אלוקי אבי וארוממנהו" (שמות טו, ב). **"כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה אֵילִי"** (מדרש רבה). הדבר אומר דורשני: הלוא נאמר (שמות לג) **"כי לא יראני האדם וחי"**? אלא בשעת קריעת ים סוף הלכו בני ישראל בים במסירת נפש, כי לא נקרע להם הים עד שבאו לתוכו עד חוטמם, ועל־ידי מסירת נפש זו נחשב להם הדבר כאילו מתו, ולכן היה ביכולתם לראות מה שאי אפשר לאדם חי לראות.

(אור התורה)

ידיעה והכרה

כאשר האלוהות מובנת ומושגת מצד השגתי וידיעתי, כי אז **"זה אֵילִי"**, ובעקבות זאת **"ואנווהו"**, מלשון **"אני והוא"**, היינו שאני והוא דבוקים יחד, כי הידיעה נתפסת בלב. אבל כשחסרה השגה זו באלוהות והידיעה היא אך ורק על בסיס המסורת, שהוא **"אלוקי אבי"**, כי אז **"וארוממנהו"** – הוא רם ונשגב ממני ואני מרוחק מאיתו במצפון הלב.

(השל"ה הקדוש)

אלוהות גלויה

לכן נאמר כאן הלשון **"זה"**, כי על־ידי ההבנה והידיעה באלוהות נעשית האלוהות לדבר שאפשר להצביע עליו באצבע ולומר **"זה"**.

(לקוטי דיבורים)

לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש

יום בשבוע	ש"ק י"ז שבט	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
ג' פקדים ליום	הל' שנים פרק י"ב	פרק י"ד	פרק י"ד	פרק י"ז	פרק ח"י	הל' עבדים פרק א'	פרק ד"ו
פרק א' ליום	הל' איסורי ביאה פרק כ"א	פרק כ"ב	הל' מאכלות אסורות פרק א'	פרק ב'	פרק ג'	פרק ד'	פרק ה'

מעוניינים לקבל את השיעור לנייד? שלחו הודעת ווטסאפ למספר 0587554144 וקבלו מדי יום את השיעור שבתרם • להאזנה לשיעור בג' פריקים חייגו: 03-3062770

מים סוף ועד הגאולה

הַשָּׁךְ מֵאִיר. התורה מספרת שקודם הנס האדיר של קריעת ים סוף שרר מצב מופלא במהלך כל הלילה: המצרים, שרדפו אחר בני ישראל, לא יכלו להדביקם, כי עמוד הענן חצץ בין ישראל למצרים – וַיְהִי הָעָנָן וַיַּחֲשֶׁךְ וַיֹּאדָר אֶת הַלַּיְלָה (שמות יד, כ). הפסוק הזה נושא דבר והיפוכו: חושך הוא ההפך מאור. אם היה שם ענן וחושך הייתה צריכה לשרות במקום אפלה גמורה, ואולם התורה אומרת שדווקא מצב זה גרם ל"ויאר את הלילה".

רש"י מפרש שיש לקרוא את הפסוק כאילו כתוב "ויהי הענן והחושך" למצרים, "ויאר" עמוד האש "את הלילה" לבני ישראל. אולם תורת החסידות (המשך תרס"ו עמ' רכז) מסבירה שיש לקרוא את הפסוק ככתבו – באותו לילה אירע מצב מופלא: "הענן והחושך ויאר" – הענן והחושך עצמו האירו את הלילה. בדרך כלל השאיפה היא לבטל את החושך, שיסתלק וייעלם ובמקומו יבוא האור. ואולם בליל קריעת ים סוף קרה למעלה מזה – החושך עצמו התהפך ונעשה מקור אור והתגלות.

זו הייתה הכנה לקריעת הים, שעניינה הפנימי קריעת כל המסכים המעלימים והמסתירים. בקיעת הים הגשמי הייתה השתקפות של תהליך רוחני כביר, שבו נבקע ים ההסתר שמסתיר את האמת האלוקית. באותו לילה התבטלו כל ההסתרים, עד הדרגות העליונות ביותר, ונתגלה הקב"ה בעצמו, עצמות ומהות איך סוף ברוך הוא.

אל ההתגלות הכבירה הזאת הגיעו בני ישראל דווקא עלידי שקודם לכן שרר העלם והסתר ("הענן והחושך"), אך באותו לילה התגלתה תכליתו של ההסתר – מטרתו האמיתית אינה להנציח את ההסתר, אלא בדיוק להפך, לעורר התגלות גדולה יותר. זה הפירוש שההסתר עצמו מאיר, כי מתגלה תכליתו האמיתית.

הַפִּיכָת הַהִסְתָּר. על הגאולה העתידה נאמר (מכא ז, טו) "כִּי־מִי צֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת". כשם שקריעת ים סוף באה עלידי שקודם לכן התהפך החושך לאור, כך גם הגאולה העתידה תבוא עלידי הארת החושך. בזמן הגלות שוררים העלם והסתר. לא די לגבור עליהם או להתעלם מהם, אלא יהודי נדרש להפוך את ההסתר עצמו לאור. יש לנצל את מציאות ההסתר עצמו כדי שעלידו תבוא תגבורת בעבודת ה'.

עלידי העבודה הזאת מגיעים לבירור השלם של העולם, בזמן הגאולה, ואז לא יהיה צורך לברוח מהרע (כפי שהיה בעת יציאת מצרים, "כי ברח העם"), אלא "ובמנוסה לא תלכו" (ישעיה נב, יב). בזמן הגאולה יאיר האור האלוקי בגוף הגשמי, עד שהוא לא יסתיר כלל את אור הנשמה, ויתרה מזו – הוא עצמו יאיר ויגלה את הקב"ה (ראו תורת מנחם, כרך ב, עמ' 42).

תדאגו לבריאות שלהם איתנו

מבטחים את כל המשפחה
בקולקטיב הבריאות
של חסידי חב"ד

aram creative

ביטוח בריאות קבוצתי
ממנפים את הכח הקבוצתי של אנ"ש
להוזלת פרמיית הביטוח

חלק מהכיסויים הכלולים בקולקטיב:

פיצוי יומי עקב אשפוז בבי"ח בגין מחלה

פיצוי יומי עקב אשפוז בעת הריון בסיכון

פיצוי יומי עקב היעדרות מלימודים בגין מחלה או תאונה

טיפול פריז

ניתוחי חניכיים עד 12.000

ביקור רופא לילה ועוד

ייעוצים פרטיים ובדיקות

ניתוחים בארץ ובעולם, בחירת רופאים ומנתחים, כתב שירות 'לחיות בריא'

יותר בריאות בפחות עלות:

עלות הקולקטיב הממוצעת למשפחה
היא בכ- 50% פחות מעלות ביטוח בריאות פרטי

להצטרפות מהירה צרו קשר <

077-444-7777

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר

בסד

ביטוח ופיננסים למגזר החסידי

basad.co.il

בריאות | פנסיה | רכב | דירה | ביטוח חיים | נסיעות לחו"ל | משכנתא

ב"ה

מכון
קדושת האות
חינוך ותיקון ספרי תורה ישנים

קונה ספרי תורה פסולים
(גם מיועדים לגניזה)

חיים (עוסק פורשה)
054-3175116
kdushathaot@gmail.com

תשלום הוגן

וכן רוכשים כלי כסף, כתרים, רימונים ועוד

יוצר השעונים והניסיון הגדול

מסתפק בכך, אני מוכן להוסיף עוד". שפירא שב לטיעון הראשון והבהיר שהכול תלוי בהסכמת הרב.

"מיהו הרב הגדול שהכרעתו תניח את דעתך?", שאל השיח'. "רבי יוסף-חיים זוננפלד", השיב שפירא. הוא ידע שהערבים מעריצים את דמותו ושדעתו תתקבל עליהם.

שפירא העדיף שלא לשוב ולהיפגש עם השיח', והודיע שאת התשובה יקבל ישירות מפי הרב. עם צאתו מלשכתו פנה מייד לביתו של רבי יוסף-חיים. כששמע הרב על נכונות הוואקף לשלם לר' משה סכום עצום כזה פתח ואמר: "אשאל אותך בגלוי: האם קורצים לך שלושים אלף הנפוליונים וקשה לך להתגבר על הניסיון או שהדבר אינו תופס מקום כלל אצלך? אם קשה לך לוותר", המשיך בלחש, "יש מקום למציאת היתר הלכתי".

שפירא נדהם. דברי הרב טלטלו את נפשו והוא

ביקש לשוב לביתו. למחרת חזר אל רבי יוסף-חיים. קולו היה נחוש: "לא אבנה את השעון במסגד גם אם אקבל מיליון נפוליונים!".

כששמע רבי יוסף-חיים את תשובתו, חיבקו בחום ונשקו על לחיו. "ויהי האדם לנפש חיה! היכן מוצאים אנשים בעלי חיות שכזאת!", קרא בהתרגשות. הוא עטף אותו שוב בחיבוק אבהי ולא הפסיק להביע את התפעלותו. "מי כעמך ישראל! ריבונו של עולם, אין לך במה להתבייש

עם בניך!".

רבי יוסף-חיים נפגש עם השיח' והסביר לו כי הכניסה לחר הבית נאסרה על היהודים באיסור חמור, והדבר נוגד את עקרונות האסלאם להכריח מאמין לעבור על דתו. ההסבר הניח את דעתו של השיח' והוא נפרד מהרב בלבביות.

סירובו של יוצר השעונים היכה גלים בקרב ההמון המוסלמי, והללו ראו בכך עלבון לדתם. הרוחות סערו. שפירא נקרא לפגישה חשאית בבית השיח'. "ההמון הנבער אינו מבין את סיבותי הצודקות. עצתי לך לעזוב את העיר עד יעבור זעם", המליץ השיח'.

בשל הסכנה עזב שפירא את ביתו בירושלים ועבר להתגורר במושבה פתח-תקווה, וגם שם בנה שעון דומה, בבית הכנסת הגדול בעיר.

(על-פי 'האיש על החומה')

באולם האורחים המהודר שב השיח' ללחוץ על שפירא. בליבו של שפירא גמלה החלטה תקיפה לסרב להצעה, אך הוא ביקש ארכה של יומיים.

בצאתו מבית השיח' הוליכוהו רגליו אל ביתו של רבי יוסף-חיים זוננפלד, רבה של ירושלים החדשה. הרב הקשיב לדבריו והרהר כמה רגעים. "נקוב במחיר מופקע, שלא יסכימו לשלם", הציע. "כמרכן אמור לשיח' שיש בזה שאלה הלכתית חמורה, שהכרעתה נתונה בידי רבנים בלבד".

כעבור יומיים התייצב שפירא במשרדו של השיח'. "בראש ובראשונה עליי להבהיר שיש כאן שאלה הלכתית חמורה, על עצם הכניסה לשטח

ר' משה שפירא תחת השעון שבנה ב'חורבה'. משמאל: השעון בפתח-תקווה (צילום: הד"ר צבי הרשפר)

זו הייתה המצאה גאונית בפשטותה: שעון שמש שבו סימון הזמן אינו נעשה על-פי קו הצל, אלא קרן אור מאירה נקודה בלוח השעון. שיטה זו יצרה שעון מדויק ביותר.

יוצר השעון היה ר' משה שפירא, יהודי ירא שמיים שנולד ביישוב היהודי בירושלים בשנת תרמ"ה (1885). את מומחיותו כיצירת שעוני שמש שאב מספרי חכמי ישראל.

את השעון הראשון בנה בראשית המאה העשרים על קיר בית הכנסת 'זהרי חמה' ברחוב יפו בירושלים. במשך חודשים ערך חישובים, מדידות, תצפיות וניסויים, עד שהציב את השעון, שצורתו חצי עיגול בקוטר חמישה מטרים, ובו קווי חלוקה לכל חמש דקות.

לאחר מכן בנה שעון דומה בבית הכנסת בחצר שטרויס, בחורבת רבי יהודה החסיד ובשכונת שערי חסד.

השמועה על השעון המדויק הגיעה אל ראשי הוואקף המוסלמי. הם ביקשו לבנות שעון דומה במסגד עומר שבהר הבית. שעון משוכלל יגדיל את יוקרתם בעולם המוסלמי ויסייע ביישוב מחלוקות שהתגלעו בין אנשי הדת המוסלמים על שעות תפילותיהם.

"השיח' מבקש לראותך בהקדם", הודיע השליח שהתייצב בביתו של שפירא. "ברוכים הבאים", קרא אליו בחביבות מוגזמת השיח' נימר אפנדי, הממונה על ההקדשים המוסלמיים. לאחר דברי נימוס מקובלים הציג השיח' את בקשתו. הוא רמז שמנהלת הוואקף יכולה לייצר בעצמה שעון זה, ואולם הוא מעדיף שדווקא ר' משה יעשה זאת, כביכול כדי לתרום לקרבה בין צאצאי יצחק וישמעאל...

רעדה אחזה בשפירא למשמע ההצעה. בליבו כבר התחרט על עיסוקו בבניית השעונים. השיח' הבחין במבוכתו והציע להמשיך את שיחתם בחווילת המפוארת. שלובי זרועות יצאו השניים לרחוב העיר, והרבה עיניים סקרניות הביטו בהם בתדהמה. זה היה מחזה נדיר לראות שיח' מכובד הולך שלוב זרוע עם יהודי חרדי.

**השיח' הניף את ידו
בביטול. הוא ניגש לקופת
ברזל והוציא מתוכה שקית
ובה שלושים אלף נפוליוני
זהב. "כל זה – שלך", אמר.
"ואם אינך מסתפק בכך,
אני מוכן להוסיף עוד"**

הר הבית, ובכך צריך להכריע רב גדול. ובאשר אליי, מסופקני אם השיח' יוכל לעמוד במחיר שאדרוש".

השיח' הניף את ידו בביטול. הוא ניגש לקופת ברזל והוציא מתוכה שקית ובה שלושים אלף נפוליוני זהב. "כל זה – שלך", אמר. "ואם אינך

Best

השכרת רכב בפריסה ארצית

ירושלים • ירושלים
ביתר עלית • ביתר עלית
תל אביב • תל אביב

לפרטים: *8883

זה לא שבת בלי עלוני חב"ד

חדש!

מנוי דיגיטלי לעלוני השבת של חב"ד did.li/alonichabad

רציתי לשאול

עם ר' שמחה פרידמן
מוזיקאי, מלחין, זמר חסידי

איך גורמים לילדים שאינם מעוניינים לשיר להצטרף לשירה בסעודת השבת?

את ילדיי שיר חדש. זה יכול להיות שיר חסידי ישן שעליו גדלתי, שיר חסידי עדכני או ניגון חב"די עתיק. ילדים אוהבים ללמוד דברים חדשים, וכך נוצרת חוויה מיוחדת של לימוד השיר ואחר כך השירה בצוותא.

במרוצת השנים נוצר אצלנו רפרטואר עשיר של שירים וניגונים שלמדנו. לאירועים משפחתיים הדפסנו שירון ובו כל השירים האלה, ולעיתים אנו מוציאים את השירון בסעודת השבת ושרים מתוכו. בלי להרגיש יכולה לעבור שעה שלמה שבה אנו שרים יחד שירים וניגונים, והחוויה הזאת נכנסת עמוק בנשמה.

לסעודת השבת המאחדת והמלכדת יש כוח נפלא, וכשמצרפים לזה את הכוח המיוחד של שירה יחד – זה מתכון נפלא לצריבת חוויה שבתית יהודית עמוקה בנפש הילדים, שיאהבו להתרפק עליה ולהנחיל אותה בבוא העת גם לדור הבא.

אתחיל בזה שגדלתי בבית מאוד מוזיקלי, והשירה הייתה חלק טבעי מהחוויה השבתית בביתנו: זמירות שבת של סבא, שירים חסידיים כלליים וכמובן ניגוני חב"ד.

הייתה קלטת שהיינו שרים את כולה ברצף לפי סדר השירים – כל צד א' ואחר כך כל צד ב'...

אימי אהבה מאוד לשמוע אותנו שרים, וכך זכינו בכבוד הורים נעים ביותר: נהנינו מעצם השירה וגם גרמנו עונג ונחת לאימא.

החוויה הזאת, של השירה עם אבא בהרמוניה סביב שולחן השבת, נצרכה עמוק בנפש, ואך טבעי שגם במשפחה שזכיתי להקים יש מקום של כבוד לשירה בשולחן השבת. ילדינו ב"ה מוזיקליים, והשירה אצלנו טבעית ומתבקשת.

הנה טיפ שאולי יועיל לעורר יותר חשק אצל ילדים: מדי פעם אני מלמד

החזרי ההלוואות שלכם
גבוהים ומפוזרים?

איחוד ההלוואות לאסוף הכל להלוואה אחת

יוסף מנחם עם 41
שנות ניסיון בבנק דיסקונט

שיחת ייעוץ חינם
074.780.2850

יוסף מנחם משכנתאות
דובר בנקאית שוטפת

eliko.web.studio

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

טיול מחוץ לעיר

שאלה: על מה צריך להקפיד אם יוצאים בשבת לטייל בעיר וביישוב או מחוצה להם?

חצרות' כדן, מותר לטלטל חפצים בתוך תחומי ה'עירוב'. אם אין 'עירוב' תקין, אסור לטלטל שום חפץ מחוץ לבית אלא בגדים ותכשיטים שאדם לבוש בהם, על פי כללי ההלכה בנידון.

באשר לתחום שבת – מותר לטייל (כלי נשיאת חפצים) עד רדיוס של 'אלפיים אמה' (הדעות באורכו – מ'960 ועד 1160 מטרים) סביב היישוב. המדידה נעשית על ידי שרטוט קווים ישרים התוחמים את ארבעת צידי העיר או היישוב, ומהקו הזה יש מרחק של 'אלפיים אמה' שבהם אפשר ללכת.

יש לברר ברבנות המקומית את גבולות העירוב, והיכן מסתיים 'תחום שבת' שעד אליו מותר ללכת.

מקורות: שו"ע ונו"כ ושו"ע אדה"ז, סימנים: שסב, שסד"ו, שפ"ו, שצח"ט. וראה שמירת שבת כהלכתה (מהדורת תש"ע) פרק יז סעיף לד.

תשובה: נדרשת תשומת לב לשני עניינים העלולים להיות כרוכים באיסורי שבת: א' טלטול חפצים. ב' יציאה מחוץ לתחום שבת.

לטלטל חפצים בשבת אסור גם בתוך העיר או היישוב, אלא אם כן יש בו 'עירוב' תקין. ברוב היישובים בארץ שיש בהם ציבור דתי דואגת הרבנות המקומית לקיומו של 'עירוב', שמשמעותו הקפת המקום במחיצות, ובעיקר 'חליפי מחיצות', כמו עמודי 'עירוב' שעליהם עובר חוט פלדה המסמל 'מחיצה' (וכיוצא בזה).

כאשר ה'עירוב' תקין, ונערך גם 'עירוב

אסיקים
מנהלים את חייך

חורף. ליל שבת. תה מפנק.

החורף כבר כאן ואיתו לילות שבת הארוכים. התקדמו לבר המים ההיברידי נעם 2, שיאפשר לכם ליהנות ממים חמים וקרים למהדרין לאורך השבת.

מוקד הזמנות:
077-230-47-57

נעם

מחלקת המודעות (בלנד) של 'שיחת השבוע':

ט' 053-3166532 • דוא"ל: m3166532@gmail.com

מקציר: המפתח בין המלמד לבין ה'עוזר' מתפרץ בשאלה אם חשוב להדר בהדלקת נרות התנקה. ה'עוזר' חושב שלא...

שבועת שקר

לטפס אל החלון ולבדק את המנורה; מספקני אם בכלל הדליקו!...

ובכל זאת חבל היה להם לוותר על השמוש בסלם, שאותו סחבו אתם עד כאן בדי עמל. הם הציצו ימין ושמאל ואז הציבו את הסלם בדממה אל הקיר. מישאל התנדב לטפס. המבצע לא ארך יותר מכמה שניות. הוא דלג מן הסלם ארצה ודוח על ממצאיו: "בדקתי היטב, על אדן החלון יש שירי נר אחד. נר אחד ותו לא! וזה החלון היחיד בביתם. אין ספק, אצבון נשבע לשקר! צבוע שקמותו!".

למחרת, בהפסקת הצהריים, נצלו הילדים רגע אחד שבו היה אצבון לבדו ונגשו אליו ארבעתם. "שמענו, אצבון. שמענו היטב", לחש גדעון לעמיתו בתקיפות. "דע לה כי יודעים אנחנו בדיקת כמה נרות הדלקו בביתך אתמול בלילה; בדקנו זאת בעינינו ולא ראינו זכר לנר נוסף! אתה נשבעת לשקר, אצבון, ויש רק מעשה אחד שאם תעשה אותו, נתאפק ולא נגלה את קלונך ברבים, באוני כל הכתה... התנדע מהו המעשה הזה?".

פניו של אצבון החורו. עיניו התרוצצו לכל עבר כמבקש עזרה והוא דמה עכשו בעצמו לצפור שגלגלה בפח יקוש. "אני יודע", לחש. "התנאי שלכם הוא שאעזב את הכתה. נכון?" – וארבעתם הנהנו בראשיהם בקשיחות.

צל פתאומי נפל עליהם והם מהרו לסובב ראשם בבהלה. מאחוריהם עמד שלוב זרועות עמרי, ה'עוזר' מלמד.

"אינני יודע על מה שותחתם", התמם ה'עוזר', "אבל רק רציתי להזכיר לה, אצבון, את ההלכה הידועה האומרת 'לא ראינו אינה ראיה'... כלומר, עדות של מישהו שאומר שלא ראה, לא מוכיחה שאכן הדבר לא קרה! ההבנת, אצבון?" וקומתו הכפופה של אצבון שבה ונודקה בגאווה. "ועכשו, הזדרזו בחזרה לבית המדרש!", גוף בילדים. "השעור מתחיל בעוד כמה רגעים, ולא יאה למהדרין מן המהדרין לאחר לשעור", לא התאפק ה'עוזר' מלעקץ.

"נמאס לי!", בקע הקול מחלון הבית מעל הילדים, שהצטנפו בחשאי בסתר המדרגה, יכלו לשמע כל מלה. "נמאס לי כבר לשבת כל היום ולשמע את המלמד המרגיז הזה, שמרביץ בנו תורה כל היום, בזמן שאני יכול להיות בחנוות!". זה היה קולו של אצבון... ארבעת החברים הציצו זה בזה בספוק. ובכן, המעקב מתחיל לשאת פרי.

"ראשית, אל תצעק!", גוף בו אביו התקף. "הלוא ידעת כי ביום שבו תעזב את הכתה, יאלץ גם עמרי לעזב עמך, וזאת דוקא כאשר ילדים בכפתה מתחילים להבין סוף-סוף כי אנו הצודקים ולא החכמים. התאפק, ילד, עוד מעט, עדי יתרפטו

לחלוטין עצביו של הרבינס הזקן ועמרי יתפס את מקומו!...

זה היה בליל היום השלישי לחנכה. רק אתמול רנה המלמד נחת כששמע מכל התלמידים כי הדליקו במהדרין שבמהדרין. לאצבון הוא קצת התקשה להאמין, אך הלה הרים ידו בשבועה חמורה והכריז כי הן אביו הן הוא עצמו מדליקים במהדרין מן המהדרין!

הערב, אחרי שכבו נרות החנכה וכלתה רגל מן השוק, יצאו הילדים למשימתם החשאית: לחשוף את פרצופו האמתי של אצבון. לבדק ולגלות כמה נרות באמת הדלקו בבית משפחתו. אך גם הם לא שערו שלאננם תגונה 'פנינים' כמו אלו שפקעו מן החלון. הם היו מזועזעים. "יש כאן תכנית זדונית להעביר את כל הכתה מאמונת חכמים – לאמונה ב'כחי ועצמי'!", אמר גדעון. "לדעתי מותר אפילו

דבר התורה שלי

המצרים באים!

בני ישראל נבהלו מאוד. הם הביטו לאחור וראו את הצבא המצרי רודף אחריהם. הם הביטו קדימה וראו את הגלים של ים סוף מלחכים את החוף. זהו, הם לכודים. אין להם לאן לברח.

בני ישראל המפחדים החלו לזעק אל הקדוש-ברוך-הוא. "ויצעקו בני ישראל אל ה'", מספרת התורה.

רגע, מדוע הם דואגים וחוששים כל-כך? הלא הבורא הבטיח להם שביא אותם לארץ, והם כבר ראו בעיניהם כיצד הקדוש-ברוך-הוא מכה את מצרים מכה אחר מכה. הם היו צריכים לבטח בו שיציל אותם גם מהמצב הזה.

על השאלה הזו רש"י משיב בשלוש מלים. על המלה "ויצעקו" רש"י מפרש: "תפשו אמנות אבותם". כלומר, הוא מסביר כי התפלה של בני ישראל היתה "אמנות אבותם".

אמנות משמעותה עסוק קבוע של האדם. סופר סת"ם – האמנות שלו היא כתיבת ספרי תורה, תפלין ומזוזות. מורה – האמנות שלו היא חנוך. והאמנות של האבות שלנו היא התפלה. בכל יום ויום אברהם יצחק ויעקב התפללו לבורא. הם התפללו לא רק בעת צרה, אלא בכל יום ויום.

כזאת היתה גם התפלה של בני ישראל, כאשר ראו את המצרים רודפים אחריהם. זו היתה תפלה טבעית. הם הרגישו צורך להתקרב לאלוהים בשעה זו, והתפלה בקעה מהם מאלה.

מה אנחנו יכולים ללמד איך יהודי צריך להתפלל וללמד תורה. לא רק כשמרגישים צורך מיחד וזקוקים לעזרה משמים, אלא עלינו להתפלל וללמד תורה בקביעות ובטבעיות, כמו 'אמנות', בדבר שאדם עושה באופן יום-יומי. כי זו ה'אמנות' של אבותינו הקדושים, והם הנחילו אותה לנו.

(על פי לקוטי שיחות, כרך יא, עמ' 52)

מה רבו מעשיך ה'

זה חתול או קוף?

אם לא שמעתם עד היום על הפוסה, ככל הנראה אינכם מתגוררים במדגסקר. מהי מדגסקר? אתם שואלים. ובכן, זו מדינת אי השוכנת באוקיינוס ההודי, מול מזמביק שבאפריקה. האי מדגסקר הוא הרביעי בגודלו בעולם, ויש בו בעלי חיים שאינם מצויים בשום מקום אחר בעולם.

הפוסה משתייכת לנבחרת ששמה טורפי מדגסקר. היא נראית כמו נמיה אבל מטפסת כמו קוף. יש לה טפרים (צפרנים מעקלות) כמו של נמר, וזנב שמאפשר לה לשמור על שווי משקל כשהיא רצה וקופצת על ענפי העצים בדרך לצוד טרף.

הפוסה יוצאת לציד ביום ובלילה. היא נחנה בחוש ריח מעלה ובשנים חדות. היא מסגלת לטרף כל בעל חיים שחי באי, אבל מוכנה להתפשר גם על פרי עסיסי. משקלה כשמונה קילוגרמים, וארבה עד שמונים סנטימטרים. התנועות שלה זריזות והיא אלופת הטפוס.

בחרף בוחרת הנקבה מקום מסתור – מאורה בקרקע, גזע עץ חלול וכדומה, ויולדת שם בין שנים לששה גורים. הם נולדים עורים וקטנים, ורק אחרי שנה יהיו עצמאיים. אך רק בגיל שנתיים יהיו בוגרים ממש, ובינתיים ישארו עם אמם.

אכלוסית הפוסה במדגסקר מתממטת בשל הצטמצמות אזורי המחיה שלה וציד לא מבקר. יש חשש שאם לא ינקטו צעדים תקיפים להגנה עליה, היא עלולה להפחד מן העולם.

אם אתם רוצים מאוד לראות פוסה אמיתית, סעו לחיפה. בגן החיות הלמודי בחיפה אפשר למצוא פוסות שהגיעו ממדגסקר, וכאן מנסים לשמר את בעלי החיים הזה ולהגן עליו מפני הכחדה.

תקציר: אחמד מקפיץ את פחיר הבית במכירה הפומבית. הוא זוכה בבית הנטוש וישראל מקדמה. את יתרת התשלום התחייב לשלם לאחר מכירת המאפיה שלו

הפושט: יבוא

בסעודות השבת צריה לברך 'המוציא' על שני לחמים בדרך כלל נהוג שראש המשפחה מברך על שני לחמים ונותן למסבים פרוסה מהחלה שבצד. אבל המסבים צריכים להמתין עד שהבוצע יטעם תחלה מהחלה.

הלכה בשבוע

סודות הצמחים של ארצנו

שבע־עשרה שנים
עמל ר' אברהם דאהן
לחשיפת רפואת
הצמחים העתיקה
בארצנו. המחקר הניב
אנציקלופדיית ענק
ועולם מרתק של מסורת
שכמעט אבדה

"ליקטנו רסיסי מידע מארון הספרים היהודי ומכתבים רפואיים עתיקים". דאהן

תלמוד הצמחים שלנו, בחוות מצפה הימים, אני מגדל יותר מ־150 צמחים, עצי פרי, ובכלל זה זני גפן עתיקים. הצמחים המובילים, קשורים לחוש הנשמת: ורדים, גרניום ולבנדר.

סרפד וחלמית. אם נצא לשדות בעונה זו נראה מרבדים של סרפדים. צמח זה הוא אחד העוצמתיים לרפואה, בשל עושר מינרלים וברזל שיש בו. הסרפד מחזק מאוד את המערכת החיסונית ומעלה את רמות הברזל בדם. עוד צמח בר נפוץ ביותר הוא החלמית, ובשמה הערבי חוֹבִּיזָה. הצמח עשיר במינרלים ובסיבים תזונתיים מסיסים במים, המסייעים למערכת העיכול ולהורדת רמות הכולסטרול בדם.

מתכון תלמודי. הידעתם שבתלמוד מופיעים מרשמים רפואיים? למשל, הומלתא, שהיא מרקחת זנגביל ודבש, לחיזוק המערכת החיסונית ולטיפול במחלות החורף. וכך מכינים אותה: שורש זנגביל טרי, קלוף ומגורד, במשקל 300 גרם. חצי כוס מים, כפית גדושה קינמון, 200 גרם דבש. מבשלים את הג'נג'ר והמים בקלחת, בלי מכסה, כעשר דקות, על אש נמוכה־בינונית. מוסיפים את הדבש, מערבבים היטב ומבשלים עוד עשר דקות. מכבים את האש, מוסיפים קינמון ומערבבים היטב. שומרים בצננת זכוכית. כפית ליום (לא יותר) מחוללת פלאות בשפעת (לא לנוטלים תרופות לדילול דם).

תעלומת הצמחים. בשבע־עשרה השנים האחרונות אני עוסק בתחום רפואת הצמחים היהודית העתיקה. עמלתי רבות בניסיון לפצח את החידה המסקרנת – להיכן נעלמה רפואת הצמחים שלנו? מדוע להודים, לפרסים, ליוונים, ולעוד עמים בעולם יש רפואת צמחים, ואילו אצלנו כמעט אין יודעים דבר. ערכנו מחקר ענק, שהסתכם ב־1400 עמודים בחמישה כרכים, על צמחי מרפא, תבלינים, עצי פרי וקטורת.

רסיסי מידע. אני נשאל לא פעם מנין לי הידע העתיק הזה, בשעה שאין בידנו ספרים או כתבים מאז. ובכן, ליקטנו רסיסי מידע מארון הספרים היהודי ומכתבים רפואיים עתיקים. זה מחקר ראשון מסוגו בעולם.

אצלנו בבוסתן. ארץ ישראל מתאפיינת בצמחי מרפא כמו אזוב, קורנית, מנטה, צתרה, אכילאה, אזובית המדבר, געדה ועוד. אלה צמחים בעלי חומרים ביוכימיים נפלאים לטיפול בחיידקים ונגיפים. בבוסתן

תעודת זהות. ר' אברהם דאהן, בן 57, תושב צפת. חוקר אתגרי־בוטני של צמחים, מנהל בוסתן באחוזת מצפה הימים, מחבר 'אנציקלופדיית תלמוד הצמחים', העוסקת בחקר רפואת הצמחים היהודית העתיקה, וספר 'תלמוד הדבורים'.

מקצה לקצה. הסיפור האישי שלי מתחיל במקום שונה לחלוטין מזה שבו אני נמצא כיום. נולדתי באור יהודה ועברתי מסלול שגרתי של ילד ישראלי. למדתי בבית הספר החקלאי 'מקווה ישראל', עשיתי שירות צבאי מלא. לאחר מכן נעשיתי בן ההתיישבות העובדת; קיבוץ רמת יוחנן ומושב היוגב.

בהלה בשיעור. המפגש הראשון שלי עם החסידות היה בעקבות הזמנה מהרב יצחק ידגר, שליח חב"ד בחבל התענכים, לבוא לשיעור תורה. החלטתי לבוא, כהכרת תודה ליהודי שהכרתי. השיעור הבהיל אותי ונעלמתי. משהו שם גרם לי לברוח.

שיחת טלפון. כעבור כחצי שנה קיבלתי שיחת טלפון מהרב ידגר, שכיום אני רואה בו את מורי ורבי. "אברהם", אמר לי הרב, "אני מחכה לך; איפה אתה?". באתי ומשם עברנו, אשתי ואני, תהליך ארוך. ברוך השם זכינו בשישה ילדים, שנולדו כולם לתוך עולם חסידות חב"ד, שני בנים וארבע בנות.

ר' אברהם דאהן מגיש את האנציקלופדיה שחיבר לנשיא המדינה הרצוג

הרשת המשתלמת בישראל עם

כשרויות מהזדרזות

הרשת הטובה בישראל למוצרי מהדרין!

מחסני השוק
מנצחים בכל מחיר

מחסני השוק
מהדרין